

Үйдү айларында укучыларыннан бушаган мөктүплүрдү ремонт бара. Август унрталарына тулы, яки үлөшчү (косметический) матурланган мөктүплүр үзлүрүне укучыларын яа уку елына кабул итүргү үзер булачаклар. Мөсүлүн, Саранск шүүүрендүге түрле статуслы мөктүплүрөн ремонтлау үчен 55 миллион сум акча федераль бюджеттан үүм 27 – республикадан кулланылган. Районнардагы мөктүплүргү тагы да күп акча тгелгүн. Укучыларга укырга рүхүт булсын үчен эшлүнелү торган эш.Хүзер укучылар турында. Август ае үиттеме, базарларга, кибетлүргү үр-яа мөктүп формалары алып килүлүр - ак күлмүк, водолазкалар, итүк-сарафаннар, костюмнар белүн тула иде. Бүген хүл башкачарак, чүнки 1 сентябрьдүн Россиянеү барлык урта белем бирүче учреждениялүрендү укучы формасы бердүм булачак. Күп мөктүплүрдү үти-үнилүр балаларына форманы тгүдим ителгүн түрле вариантлары арасынан советлар чоры күлмүге үүм фартугын сайлаганнар. Күрүн күлмүк, ак альяпкыч япкан кызлар, чыннан да, бик матур, мүлаем күренү. ү иү мүүиме, үүр бала бертүрле киенгүч, алар бер-берлүреннүн аерылып тормый, аларныү материал яктан тигезсезлеге бик сизелми. Шул сорау белүн сату пунктларына юнүлдем. Беренче тукталган урыным – Мордовиянеү ЗАО «Мордовские узоры» тегү фабрикасыннан оештырылган үүйге полаткага юнүлдем. Чүнки күптүнүн фабрикада укучыларга форма тегүлүр. «үти-үнилүр кибеткү элек махсус исемлек тотып килү иделүр, чүнки нинди сыйныф нинди форма сайлаганнар, нүрсү кияргү ярый, нүрсү ярамый икүнлеге тгүл язылган иде. Мөктүп формасыны түсе шулай ук бик мүүим иде: яшел, карагы згүгүр, куге кызыл-бордо түсендүге форма талүп итүлүр», - дип сүйлүде балалар киенүре белүн сату итүче Раиса Николаевна Бигачева. Бүген куге күрүн ттүстүге формаларныү фосоннарына үүм материалыныү сыйфатына игүтибар итүлүр. Ниндилүрен сайлылар дигүн сораыма: «Кызлар форма күлмүгенеү билдүн киүүеп киткүнөнү игүтибарны арттыралар, ү малайлар классик күчтүмнеү яхшырак сыйфатлысын сайлылар».

Бүялүре дү базарга караганда очсызрак: кызларга форма күлмүге – 650дүн 750 сумга кадүр (фартуклар – 400-480 сум чамасы), ү малайларга пар костюмнар 1400дүн 1800гү кадүр. Шуүа бар халыкныү күплеге дү аүлашыла. Саранскныү Светотехстрой районында урнашкан 27нче номерлы мөктүптүн үнисе белүн кызы чираттагы форма күлмүген сайлылар. Бу мөктүптү советлар вакытындагы форма бүгенгү кадүр яшүп килгүн, алар шуүа шат, ди ханым. Без формабызны гына яүартабыз, ү фартукларыбыз безнеү үле бик үйбүтлүр, дип белдерде үүгүмдүшем. Ерак тгел тагы берлүре форма сайлылар. Алар үткүн ел тектергүннүр, ү быел күлмүк алырга булганнар. Финанс ягыннан авыррак

булса да (?емд? ике м?кт?п укучым, икесе д? кызлар) формага мин шат, ч?нки сыйныфта барлык балалар социаль яктан бертигез булырлар.

Базар х?лл?рен д? барып белдем. Сатучылар с?зл?рен? караганда, я?а уку елына зерлек чорында алар акчаны икел?т? к?бр?к эшли. Бу а?лашыла да, ??рбер ата-ананы? й?р?к пар?л?рен ?р-я?а киёмн?н, матур итеп к?р?се кил?. ?ле ?итм?с?, балалар бик тиз ?с? д?. Б?ял?рг? килг?нд? ис?, ит?к ??м костюмнан торган м?кт?п формасыны? уртача б?ясе - 2000-2500 сум. Саранскны? кайбер кибетл?ренд? укучы киёмн?ре 3000-3500 сумнан башлана. Аларны тектереп т? киярг? була. Со?гы елларда ис? халык арасында интернет-кибетл?р популярлашканнан-популярлаша. Аларда т?къдим ител?че киём-салым тагын да очсызрак. Тик фотода бер т?рле к?ренг?н киём чынлыкта б?тенл?й д? башка т?рле булып чыгарга м?мкин.

Ата-аналарны? шулай м?ш килеп й?р?л?ре сатучыларга файдага гына. «Уку елына зерлек чорында сатучылар акчаны ш?п эшли. Ата-ана нишл?сен, кыйбатмы-кыйбат т?гелме, кир?к булгач барыбер алалар инде», дип «с?енече» бел?н уртаклашты базардагы бер сатучы татар апасы. ? мин ике ягына ике баласын ?ит?кл?п баручы хатынны к?реп, ж?лл?п куйдым. Баланы м?кт?пк? зерл?г?н ата-анага Алла ярд?м бирсен инде...

Наил? Насырова